

PROVEDBA UNFPA PROGRAMA ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Jahorina, Bosna i Hercegovina; 12.-13. decembar 2017. godine

1 DAN

Uvod:

Godišnji sastanak Populacijskog fonda Ujedinjenih nacija (UNFPA) za predstavljanja postignuća proisteklih iz implementacije programa za Bosnu i Hercegovinu (CPD) je platforma koja služi za razmjenu iskustava, sumiranje postignuća i određivanje daljih pravaca rada. CPD godišnji sastanak je prilika za strateške diskusije po pitanju intervencija koje se odnose na ključne oblasti rada UNFPA: seksualno i reproduktivno zdravlje, omladina i adolescenti, rodna ravnopravnost i osnaživanje žena i populacione dinamike. Pored toga, ovaj sastanak je iskorišten i kao prilika za dodjelu UNFPA nagrada za značajne doprinose i dostignuća od strane pojedinaca ili organizacija koje su djelovale u navedenim oblastima UNFPA rada.

Godišnji CPD sastanak okupio je oko 70 učesnika; donosioce odluka, aktiviste civilnog društva, pružaoce javnih usluga, stručnjake, akademike i mlade, koji su imali priliku dati svoj doprinos u izradi akcionog plana UNFPA za 2018. godinu.

Sastanak je podijeljen na tri dijela:

- 1 Predstavljanje strateškog okvira rada UNFPA, ciljeva održivog razvoja relevantnih za rad UNFPA i ocjenjivanjem dosadašnjeg napretka koji je predstavljen od strane UNFPA partnera za svaku od programskih oblasti
- 2 Svečana ceremonija dodjele UNFPA nagrada
- 3 Planiranje zajedničkih aktivnosti UNFPA i partnera za 2018. godinu

Sesija 1 Uvodne napomene

Uvodnu sesiju su vodile dr. Doina Bologna, predstavnik UNFPA u BiH i gđa. Gabrijela Jurela, zamjenica predstavnice UNFPA. Fokus je stavljen na UNFPA programske oblasti kao i na strateški okvir rada UNFPA i ciljeve održivog razvoja relevantne za rad UNFPA. Također je naglašena i UNFPA posvećenost budućem radu u BiH.

Sesija 2 Programska diskusija

U panel diskusiji su učestvovali ključni programski partneri UNFPA iz vladinog i nevladinog sektora. Ova diskusija je imala za cilj da objedini ranije uspjehe i postignuća učesnika (i institucija koje predstavljaju), kao i kratku diskusiju o planovima i dolazećim inicijativama. Glavni zaključci partnera odnose se na činjenicu da je UNFPA uspio postići značajne rezultate sa skromnim sredstvima kao i na činjenicu da je mandat UNFPA zaista relevantan.

Ulaganje u oblast seksualnog i reproduktivnog zdravlja, rodne ravnopravnosti i populacionih dinamika omogućava korištenje jedinstvenog spoja alata, pristupa i metoda u pravcu postizanja održivog razvoja za građane BiH. Dr. Doina Bologna je naglasila da je BiH CPD usklađen sa novim globalnim strateškim planom UNFPA, ali se očekuje veća podrška izgradnji kapaciteta relevantnih institucija za pružanje usluga u slučajevima prirodnih nepogoda i drugih hitnih situacija.

Nadalje, ona je takođe naglasila da će se pojačati fokus na postizanje ciljeva iz agende za održivi razvoj (i programski i kroz pružanje tehničke podrške praćenju i izvještavanju o napretku u postizanju ciljeva održivog razvoja) u zemlji.

U cjelini, ova sesija je bila usmjerena ka uspostavljanju početnih vrijednosti (ranijih postignuća), i izradi planova za budućnost (iz oblasti relevantnih institucija sa UNFPA u 2018. godini). Zaključci iz ove sesije su šire razmatrani tokom struktuiranih diskusija tokom drugog dana.

UNFPA nagrada

UNFPA nagrada je uspostavljena tokom 2016. godine kako bi se odalo priznanje aktivnostima poduzetim u BiH s ciljem prikazivanja dominantnih izazova društvenih stereotipa, analiziranjem predrasuda o marginalizovanim grupama ili za značajan doprinos u unaprjeđivanju prava ljudi po pitanju jedne od četiri ključne oblasti rada UNFPA: seksualno i reproduktivno zdravlje, adolescenti i mladi; rodna ravnopravnost i osnaživanje žena s fokusom na seksualno nasilje u konfliktu; i populacione dinamike s fokusom na starenje stanovništva.

Panel za odabir najboljih postignuća za 2017. godinu sastojao se od sedam članova: 3 predstavnika UNFPA i 4 predstavnika iz BiH javnog života. Gđa. Jasminka Džumhur, Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH, dr. Tatjana Barišić, Sveučilišna klinička bolnica Mostar, g. Jasmin Jašarević, aktivista civilnog društva (Proni centar Brčko), g. Dalibor Pejović, Ministarstvo civilnih poslova BiH.

Dobitnici UNFPA nagrade za 2017. godinu su:

- ➔ U kategoriji “seksualno i reproduktivno zdravlje”, nagrada je dodijeljena Domu zdravlja Banja Luka.
- ➔ U kategoriji “adolescent i mladi” nagrada je dodijeljena NVO Asocijaciji XY.
- ➔ U kategoriji “rodna ravnopravnost i osnaživanje žena s fokusom na seksualno nasilje u konfliktu” nagrada je dodijeljena gđi. Dragani Miljković za njen inovativan rad na razvoju forumske pozorišne predstave s fokusom na stigmatizaciju preživjelih žrtava seksualnog nasilja u konfliktu
- ➔ U kategoriji “populacione dinamike s fokusom na starenju stanovništva” nagrada je dodijeljena Općini Stari Grad, Kantona Sarajevo za pokretanje Centra za promociju i unaprjeđenje zdravlja starijih osoba na svom području.

2 DAN

Radne grupe

Učesnici su podijeljeni u tri multi-sektorske radne grupe koje su uključivale predstavnike iz vladinih institucija, organizacija civilnog društva, međunarodne zajednice, itd. koji su bili međusobno uvezani u svojim diskusijama uz podršku voditelja sastanka. Zadatak je bio uvezati diskusiju između učesnika u svakoj radnoj grupi i uspostaviti sinergiju među programskim oblastima rada UNFPA, koje su kasnije predstavljene svim učesnicima.

Zaključci i preporuke za fokus oblasti rada UNFPA za 2018. godinu, proizašli iz diskusija radnih grupa:

Seksualno i reproduktivno zdravlje

Nastavak podrške za:

- ➔ Razvoj politike za seksualno i reproduktivno zdravlje i pratećih akcionih planova
- ➔ Izgradnju kapaciteta iz oblasti planiranja porodice i integrisanih usluga za seksualno i reproduktivno zdravlje na nivou primarne zdravstvene zaštite
- ➔ Konstantno unaprjeđivanje kvaliteta maternalne zaštite (uključujući razvoj kliničkih vodilja)
- ➔ Uključivanje MISP-a (Minimalni inicijalni paket usluga u hitnim situacijama) u plan odgovora na krizne situacije na svim administrativnim nivoima BiH

Adolescenti i mladi

Nastavak podrške za:

- ➔ Promovisanje Zdravih životnih stilova/sveobuhvatno obrazovanje o seksualnosti kroz uključivanje nastavnika, učenika i roditelja (kroz vijeća roditelja/nastavnika).
- ➔ Povezivanje postojećih aktivnosti koje se odnose na mlade sa aktivnostima drugih programskih oblasti, kao što je rodno zasnovano nasilje i seksualno i reproduktivno zdravlje.

Razmotriti načine za:

- ➔ Bolje fokusiranje na osnaživanje mladih da učestvuju u procesu donošenja odluka i uspostavljanju sinergija sa postojećim institucionalnim strukturama za mlade kao što su vijeća mladih na različitim nivoima.
- ➔ Modalitete za vršnjačko obrazovanje po pitanju Zdravih životnih stilova/sveobuhvatno obrazovanje o seksualnosti, jer je isto predloženo kao preferirani modalitet učenja o ovoj oblasti od strane mladih.
- ➔ Prepoznavanje uloge mladih u sprječavanju rodno zasnovanog nasilja. Vidjeti ulogu mladih kao vrstu 'ranog sistema upozoravanja' u lokalnim zajednicama usmjerenog ka prepoznavanju i odgovaranju na rodno zasnovano nasilje na inovativan način, korištenjem IT sistema i neformalnih vršnjačkih mreža čime bi mladi postali pokretači socijalnih promjena u zajednicama po pitanju različitih problema.

Rodno zasnovano nasilje i seksualno nasilje u sukobu

Nastavak rada na u oblastima rodno zasnovanog nasilja i seksualnog nasilja u sukobu s posebnim fokusom na:

- ➔ Ublažavanje stigme u lokalnim zajednicama (širenje na druge lokacije)
- ➔ Nastavak podrške razvoju kapaciteta osoba koje prve poduzimaju akciju po pitanju podrške žrtvama rodno zasnovanog nasilja i seksualnog nasilja u sukobu.

Razmotriti načine da se:

- ➔ Pruži dodatna podrška u vezi sa psihosocijalnom podrškom počiniocima nasilja – zakonodavstvo nije usklađeno
- ➔ Harmonizuju pravni propisi po pitanju porodijskog odsustva u cijeloj BiH

Populacione dinamike:

- ➔ Izgraditi kulturu solidarnosti; ideje za saradnju i širenje usluga u centrima za starije osobe između osoba različitih dobnih skupina i unaprjeđivati volonterske aktivnosti kroz širenje usluga u centrima za zdravo starenje

Mediji i javni doseg i unakrsna pitanja:

- ➔ Unaprijediti saradnju sa medijima (uključujući i glavne urednike) kao partnerima na povećanju javne svijesti o temama koje se tiču ključnih oblasti rada UNFPA.
- ➔ Nastavljen rad na uspostavljanju sinergija između programa i uspostavljanje održivosti kroz sistem.
- ➔ Aktivnosti i njihovi rezultati trebaju biti obuhvaćene ili uvrštene u zakonodavne odredbe, osiguravajući dugoročnu održivost.

Naglašeno je da je UNFPA ostvario sjajne rezultate sa relativno malim sredstvima, posebno kada se uspoređi sa ostalim međunarodnim akterima koji imaju ogromna sredstva ali ih ne usmjeravaju efektivno. Također je naglašeno da su partnerstva sa UNFPA do sada rezultirala sadržajnijim dokumentima i unaprijeđenim aktivnostima. Kvalitet rada se treba održati na svim nivoima.

Moderator sastanka: g. Adnan Rondić

Voditelji radnih grupa: g. Aleksandar Živanović, gđa. Snježana Filipović, gđa. Mirela Grunther Đečević

UNFPA

BOSNA I HERCEGOVINA